

**Pesticide
Action
Network**
Netherlands

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Aan Minister C.J. Schouten

Betreft: Herziening van de goedkeuring van Sulfoxaflor

Assen, 11 oktober 2021

Geachte Minister Schouten,

Sulfoxaflor werd in 2015¹ goedgekeurd, onder de voorwaarde dat de aanvrager voor 18 augustus 2017 aanvullende informatie (zogenaamde 'confirmatory information') verstrekt over de risico's voor honingbijen en andere bestuivers dan honigbijen. De EFSA heeft haar peer review over deze informatie pas bijna 2 jaar later², in maart 2019, gepubliceerd. Nog een jaar later heeft de EFSA haar conclusies geactualiseerd³: In en aan de rand van de velden is een hoog risico voor honingbijen en hommels vastgesteld, waardoor buitengebruik van deze stof wettelijk niet kan worden toegestaan.

Sulfoxaflor staat al meer dan 2 jaar regelmatig op de agenda van de vergaderingen van het Permanent Comité voor Planten, Dieren, Voedsel en Diervoeders (SCoPAFF) en er is nog geen besluit genomen. Wetenschappelijk bewijs stapelt zich op over de onaanvaardbare toxiciteit van deze stof van een nieuwe generatie neonicotinoïde. Hieronder vindt u een recente update van de nieuwe wetenschappelijke publicaties over de toxiciteit van sulfoxaflor op bijen:

- Blootstelling aan veld-realistische doses sulfoxaflor leidt tot reproductiestoornissen bij hommels^{4, 5, 6};
- Veld-realistische doseringen van sulfoxaflor verhogen de pathogeniteit van *Nosema bombi* (een ziekteverwekkende schimmel) op hommellarven⁷;
- Veld-realistische doses van sulfoxaflor induceren oxidatieve stress en apoptose (sterfte van cellen) bij honingbijen⁸;
- Veld-realistische doses van sulfoxaflor induceren foerageerstoornissen bij hommels⁶;
- Veld-realistische doses van sulfoxaflor induceren variaties in de immuno competentie van hommels⁹;
- Veld-realistische doses van sulfoxaflor induceren een vermindering van de foerageeractiviteit van de solitaire bij *Osmia bicornis*¹⁰.

¹ Regulation 2015/1295/EC

² <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5633>

³ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6056>

⁴ <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/30111837/>

⁵ <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32055075/>

⁶ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0160412021004384?via%3Dihub>

⁷ <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32752985/>

⁸ <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32055075/>

⁹ <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32985125/>

¹⁰ <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/33450537/>

Vorige week is het Europese burgerinitiatief *Save Bees and Farmers*¹¹ erin geslaagd meer dan 1 miljoen handtekeningen (1,16 miljoen) te bereiken, waarin werd gevraagd om een bij-vriendelijke en synthetische pesticide-vrije landbouw. Er is massale steun van de bevolking om de bescherming van de biodiversiteit te verbeteren en ons landbouwmodel aan te passen naar een echt duurzaam model.

In 2018 hebben de lidstaten met vergelijkbare EFSA-conclusies besloten het gebruik van 3 neonicotinoïde stoffen te beperken tot kassen. Er is geen wetenschappelijke en juridische rechtvaardiging om een dergelijk bestrijdingsmiddel (sulfoxaflor) op de markt te houden. Er bestaan chemische en niet-chemische alternatieven.

De publicatie van de Europese Green Deal door de Europese Commissie wordt door het maatschappelijk middenveld ruimschoots geprezen. Het initiëren van herstel van biodiversiteit in 2030 houdt een verbod in op dergelijke stoffen. Daarom is het onaanvaardbaar dat het Permanent Comité er zo lang over doet om dit soort stoffen te verbieden.

Kunt u ons alstublieft vertellen wat het standpunt van Nederland was, in de vergadering van het Permanent Comité van 5-6/7, met betrekking tot het beperken van het gebruik van sulfoxaflor tot permanente kassen?

Op 21-22/10 staat Sulfoxaflor opnieuw op de agenda van de vergadering van het Permanent Comité (wetgeving fytofarmaceutica). Kunt u ons informeren over het standpunt van Nederland met betrekking tot het beperken van het gebruik van sulfoxaflor tot permanente kassen?

We vragen u respectvol om een verbod op alle buitengebruik van deze werkzame stof te steunen. Dat nalaten zou niet in overeenstemming zijn met de wet.

Wij danken u bij voorbaat voor het in overweging nemen van bovenstaande.

Met vriendelijke groet,

Hoogachtend,

Margriet Mantingh, voorzitter PAN-Nederland

¹¹ www.savebeesandfarmers.eu